

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXVIII

Price 25c

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Thursday, June 18, 1981

Nr. 119

JAV PARDUOS KINIJAI PUOLAMUS GINKLUS

REAGANAS KALTINA KONGRESĄ KARTOJIMU SENOS POLITIKOS

PAREISKIMAI AIŠKIAI RODO, KAD MEDAUS
MENUO JAU PASIBAIGĘ

WASHINGTON, D.C. — Antradienį prez. Reaganas turėjo trečią spaudos konferenciją, bet ji pirmąją po atentato, įvykusio kovo 30 dieną. Po pareiškimo, liečiančio Amerikos ekonominę politiką, jis atsakinėjo į korespondentų klausimus, kuriuos galima pavadinti nusistovėjusia spaudos antraste: "Iš visur ir apie viską". Tačiau pagrindiniais dalykais buvo Amerikos vidaus gyvenimo klausimai.

Prez. Reaganas pakaltino demokratų kontroliuojamus Atstovų Rūmus, pavojingai žaidžiančius sena išlaidumo politika, nors jau skola priartėjo prie trilijono dolerių. Tačiau Kongresas sumažino tokias pateiktas biudžeto pozicijas, kad visas ekonominis planas būtų nepatrauklus ir nepriimtinas. Jis jau padarė nuolaidų mokesčių mažinimo plane ir daugiau nedarys, nes žmonės davė jam įgaliojimą, išrinkdami prezidentūrai, gi dabar net 79 nuosimčiai amerikiečių pasisakė už jo ekonominę bei mokesčių mažinimo planą.

Atskirai paminėtas Atstovų Rūmų pirmininkas Thomas P. O'Neill, Jr., demokratas iš Massachusetts. Jis kritikavo per televiziją Reagano mokesčių mažinimo planą ir jį patį pavadino nesimpatišku vidutiniam amerikiečiui. Prez. Reaganas tai pavadino demagogija ir ragino dirbti atsakingai bei garbingai. Pirm. O'Neill pareiškė, kad prezidentui nedera vartoti tokių išsireikšimų ir, kad medaus mėnuo jau pasibaigė. Atstovų Rūmų Biudžeto komiteto pirmininkas James R. Jones (D., Okla.) prezidento Reagano pareiškimus spaudos konferencijoje pavadino keistais ir atsilikusiai nuo informacijos.

Svarbiais prez. Reagano pareiškimais reikia laikyti dar šiuos:

- Jis sušvelnino pareiškimą dėl Irako atominio reaktoriaus bombardavimo, sakdamas, kad yra linkęs tikėti Izraelio premjero Begin paaiškinimu;
- Po atentato jis yra pilnai pasveikęs, tačiau peranksti daryti sprendimą, ar kandidatuoti sekančiam terminui;
- Jis yra priešingas negatyviai propagandai rinkimuose;
- Amerikoje veikia virš 20,000 ginklų kontrolės įstatymų, kurie nesulaiko nuo ginkluotų nusikaltimų.

— Trečiądienį aukso uncija kainavo \$460.

KALENDORĖLIS

Birželio 18: Elzbieta, Suvida, Gimbutas.

Saulė teka 5:14, leidžiasi 8:28. Oras giedras, šiltas, vakarėlis.

JIMMY CARTERIS PADEDA ŽMONAI

PLAINS, Ga. — Jimmy Carter, buvęs prezidentas, namuose yra labai geras virėjas, — pareiškė jo žmona Rosalynn. — Jis labai dažnai išverda maistą geriau, negu aš išverdu.

Buvęs prezidentas nėra "profesionalas" virėjas, bet įeigu ky-la reikalas, tai ir skanų maistą gali išsivirti.

Buvęs prezidentas nesirengia niekur važiuoti. Jis jau yra sukaupęs daug medžiagos atsiminimams rašyti. Jo nuomone, pats didžiausias politikas buvo prez. Trumanas. Pirmon eilėn Carteris nori surašyti savo susitikimus su prez. Trumanu ir kitais jo šeimos nariais.

Vėliau jis rengiasi kiek plačiau papasakoti, kaip jam teko imti atsakomybę už nepavykusią ekspediciją Irane, nors jis pats mfkauo prie tos nelaimės nebuvo prisidėjęs.

ATGAUS PERMOKĖTUS PINIGUS

Louisianos teismas išskė natūraliųjų dujų (gazo) bendrovėms sugrąžinti vartotojams apie 600 milijonų dolerių. Ili-nois gyvenimui permokėjo apie \$90 milijonų. Čikagoje — dujas perka iš Peoples Gas bendrovės virš 882,000 asmenų. Jie gaus po 12 dolerių.

MINKA PRARJO DAUG PINIGŲ

Lincoln Parko 5 metų minka žuvo. Jos pilvė rasta žiedas, medalionas ir apie 10 dolerių, daugiausia po vieną centą. Minka, vardu Max, mėgo būti gero lin-kėjimo fontano vandenyje, į kurį lankytėjai mėtydavo pinigus.

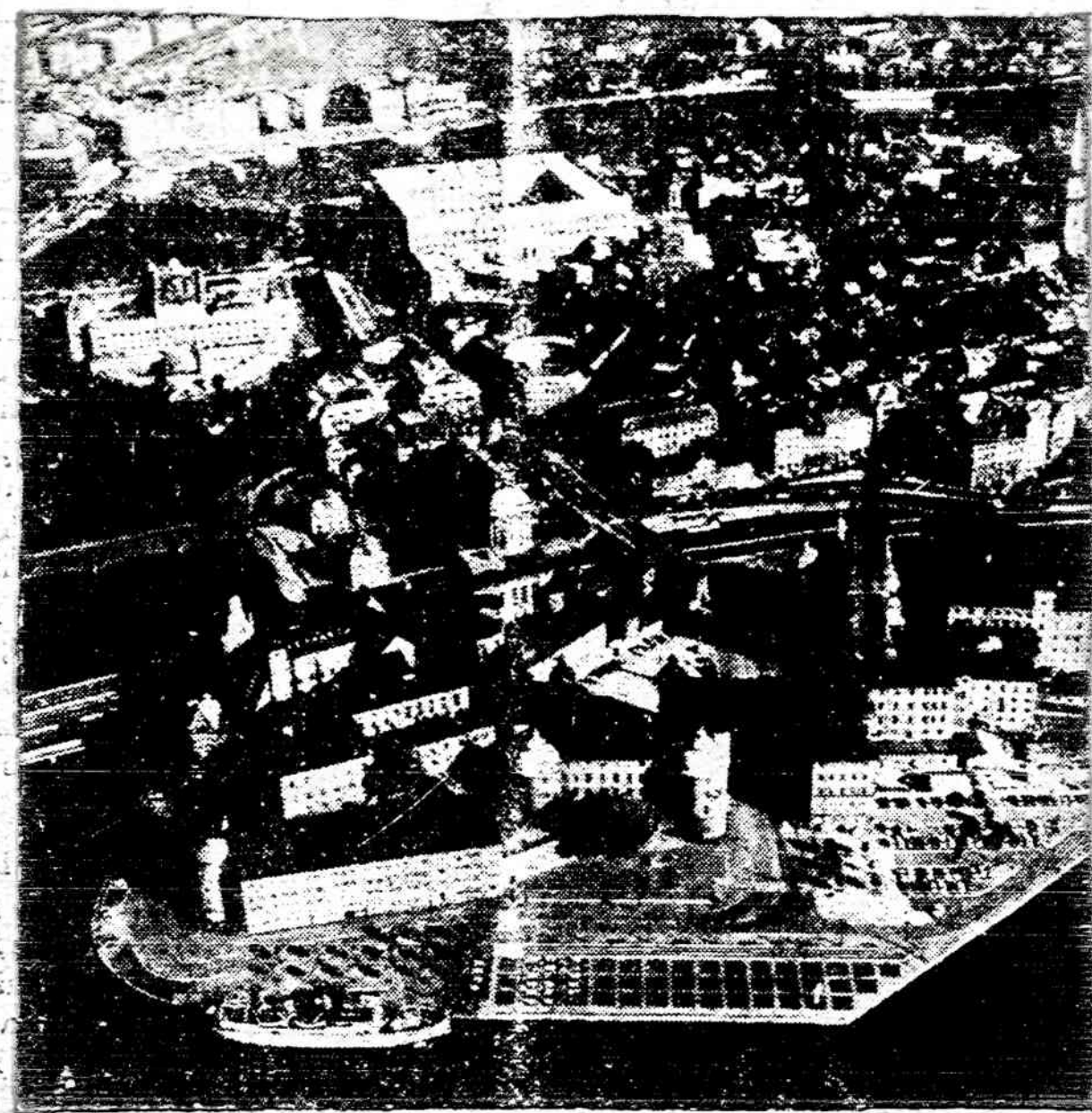
— Solidarumo unijos vadas Lech Wałęsa žada aplankyti Ameriką liepos 3 d.

— Specialistai apskaičiavo, kad už 20 metų žemėje bus labai daug naudotų atominų pavojingų atmatų.

Helmut Schmidt

Kancleris Helmut Schmidt, su kuriuo glaudžiai bendradarbiauja F. Mitterrandas, premjeras Carlos Sotelo ir prezidentas R. Reaganas.

Kansas mieste iškrito labai daug lietaus ir užliejo didelių namų rūsis.

IRANO PARLAMENTAS SVARSTO PREZIDENTO BANI SADR LIKIMĄ

ABEJOJAMA, KAD MULA CHOMEINI NORĖTŲ
PUOLAMĄ PREZIDENTĄ GINTI

TEHERANAS. — Irano parlamentas, įgijęs didesnės galios, trečiądienį pradėjo svarstyti prezidento Bani Sadr likimą.

Irano mulos, pasivadinę fundamentalistais, paties teisingiausiais Korano aiškintojais, įtraukė į parlamento darbotvarkę prezidento Bani Sadr veiklą, nekreipiant jokio dėmesio į parlamento principinius nutarimus. Mula Chomeini pareiškė, kad jis įsakys nukirsti rankas tiems parlamento veikėjams, kurie sės neapykantą musulmonų tarpe, ves kovą vienu prieš kitus.

Mūia priminė ir prezidentui Bani Sadr, kad jis, sukaupęs protestą mitingą, dar labiau kėlė neapykantą, todėl turėjęs atsiprašyti patį Chomeinį, bet Bani Sadr to nepadarė. Neatsiprašė ir prezidento šalininkai, organizavę protesto demonstraciją. Demonstrantai didelės minios buvo užplūti ir išvaikyti. Bani Sadr prižadėjo ištikimybę mūlai Chomeini, bet neturį už ką atsiprašyti, nes jis nenusikalto ir nemato reikalo atsiprašinėti. Šitas pareiškimas galėjo įžeisti Chomeinį, kuris gali atleisti Bani Sadr iš prezidento pareigų. Chomeini jį pakvietė būti prezidentu, jis gali jį ir atleisti. Jam bus labai lengva tokį nutarimą padaryti, nes pats parlamentas jau bus Bani Sadr pasmerkęs.

Bani Sadr reikalavo patikrinti parlamento rinkimus, nes daugelis žmonių neturėjo prėgos balsuoti. Tačiau mūla Chomeini patarė prezidentui neliesti tų rinkimų pravedimo, nes būtų labai sunkus darbas patikrinti visus balsus.

— Filipinų prezidentas Ferdinandas Marcos, laimėjęs rinkimus, pareiškė, kad jis bandys įeškoti priemonių rasti bendrą kalbą su opozicija. Iki šiol jam tai nepavykdavo.

TYRINĖJAMA, AR JOREIVIAI NAUDOJO NARKOTIKUS

WASHINGTON, D.C. — Nors Laivyno sekretorius John Lehman Jr. pakartotinai pareiškė, kad Nimitz lėktuvnešio tragedija neturi ryšio su narkotikų naudojimu, tačiau Kongrese yra priešingų nuomonių.

Tragedijoje žuvo 14 jūreivių ir 44 buvo sužeisti. Skrodimai parodė, kad dauguma žuvusių naudojo narkotikus, gi šeši rūke marijuaną. Kongreso gynybos finansavimo subkomiteto pirmininkas Joseph P. Addabbo pareiškė, kad jūreiviai, dalyvavę lėktuvo nusileidimo operacijoje, buvo apsinuodiję narkotikais. Žuvęs lakūnas neturėjo savo kūno sistemoje narkotikų.

FILIPINAI IŠSIRINKO PREZIDENTĄ

MANILA. — Antradienį Filipinuose įvyko prezidento rinkimai. Išrinktas dabartinis prezidentas 6 metų terminui. Ferdinandas E. Marcos, 63 metų, gavo 86 nuos. balsų. Artimiausias oponentas gen. Alejo Santos iš Nacionalistų partijos gavo 10% balsų, kiti — po mažiau. Generalas Santos žadėjo Filipinus padaryti 51-ąją JAV valstiją.

Balsavo 85% balsuotojų. Prieš balsavimą buvo primintas 1978 metų įstatymas, kuriuo remiantis nebusavę gali būti baudžiami, tačiau kairiosios grupės boikotavo rinkimus. Rinkimų dieną, susidūrimuose su komunistais, kariuomenė nušovė 13 partizanų. 45 agitatoriai, raginę ne-balsuoti, buvo areštuoti.

— Respublikonų partijos vadovybė planuoja, kaip jie galėtų atsikratyti demokrato Dan Rostenkowski. Atst. Rūmų Ways & Means komiteto pirmininko.

MIRĖ ŽURNALISTAS JOHN S. KNIGHT

AKRON, Ohio. — Antradienį mirė garsus Amerikos žurnalistas John S. Knight, sulaukęs 86 metų amžiaus. Jis valdė kelis Amerikos laikraščius, jų tarpe ir Čikagoje ėjusį Chicago Daily News, kuriuose jis drįsdavo atvirai iškelti svarbius visuomeninius ir prekybos gyvenimo klausimus.

Už gerus vedamuosius straipsnius 1968 metais jis gavo Pulitzer premiją.

The Chicago Daily News jis pardavė Marshall Field šeimai, bet ji nepajėgė laikraščio išlaikyti reikalingo aukštumo ir 1978 metais bankrutavo.

SUMOKĖJO \$20.5 MILJONO UZ WRIGLEY FIELD

CHICAGO, Ill. — Chicago Tribune Co., sudaryta laikraščiu leisti, antradienį nusipirko Wrigley Field, pačią populiariausią Čikagos žaidimų aikštę.

Wrigley šeima taip pat buvo savininkė Cubs beisbolo komandos, kuri dabar irgi pereina Tribune korporacijai. Wrigley šeima pastaruoju metu turėjo mokėti valdžiai didelių mokesčių. Ji būtų norėjusi visą Wrigley bendrovę padalyti šeimos narių tarpe, bet tikslėsniai apskaičiavimai parodė, kad jai taip neapsimoka tvarkyti stadioną.

— JAV ir Gvatemala pradėjo pasitarimus apie reikalą vėl teikti karišką paramą Gvatemalai.

— Vakarų Vokietijoje, keliose JAV aviacijos bazėse, pradėjo veikti kuklūs skyriai.

— Manoma, kad Čikagos mokyklos bus krizėje šį rudenį dėl pinigų stokos.

— CTA finansuoti Čikagos burmistrė Jane Byrne žada pakelti mokesčius prekybininkams. Žinoma, sumokės klientai bei pirkėjai.

SEKRETORIUS DALYVAUJA PIETŲ AZIJOS VALSTYBIŲ KONFERENCIJOJ

RUGPČIO MĖNESI AMERIKON ATSKRENDA
KINIJOS KARO VADAI GINKLŲ APŽIŪRETI

MANILA, Filipinai. — Sekretorius A. Haig, patarėjų lydimas, antradienį atvyko į Hong Kongą, pasimatė su kelių valstybių atstovais ir išskrido į Manilą.

Sekretorius planuoja bent porą dienų praleisti Azijos tautų antikomunistinėje konferencijoje, kur pasitars su kai kurių valstybių atstovais ir duos pranešimą apie Pekine vykusius pasitarimus. Iki šio mėto buvo skelbiami tik Kinijos karo vadų ir vyriausybės atstovų paruošti pranešimai, bet sekretorius A. Haig būtinai norėjo paaikškinti kai kuriuos punktus.

Jis pareiškė, kad JAV nutarė panaikinti nuostatą, draudžiantį Amerikai pardavinėti Kinijai puolamuosius ginklus. Dabar tas uždraudimas panaikintas. Visa bėda, kad Kinija turi mažai pinigų, kad galėtų reikalingus ginklus įsigyti. Ar Kinija tuos ginklus pirkė, ar nenorės jų pirkti, tai ji pati nutars, bet Kinija patenkinta, kad turės galimybę pagedaujamus ginklus įsigyti.

Sekretorius taip pat pranešė, kad rugpjūčio mėnesį į Ameriką atskris Kinijos karių misija, kuri galės apžiūrėti ginklus ir savo vyriausybei padaryti reikalingas rekomendacijas. Jeigu Kinijos vyriausybė norės įsigyti modernius puolamuosius ginklus, tai ji galės tai padaryti.

Sekretoriaus Haig susitikimas su vicepremjėru Teng Hsiapingu įrodė, kad Kinija suprato besikomplicuojančią tarptautinę būklę ir kad Kinija rusus geriau pažįsta, negu amerikiečiai. Kinija džiaugiasi, kad JAV ryžosi žintis griežtesnių žingsnių prieš terorą tarptautinės politikos tikslams siekti. Kinija buvo ir yra pasiryžusi priešintis rusų įsiveržimui į pačią Kiniją, į Afganistaną ar kurį kitą Sovietų Sąjungos kaimyną. Kinija nori, kad JAV ir toliau reikalaotu atšaukti Sovietų karo jėgas iš Afganis-

PRANCŪZAI TVARKE IRAKO REAKTORIŲ

PARYŽIUS. — Prancūzijos vyriausybė antradienį oficialiai paskelbė, kad 1979 metais Irako ir Prancūzijos vyriausybės pasirašė sutartį, kuri dešimčiai metų leido prancūzams kontroliuoti šalia Bagdado buvusias atomo dirbtuves.

Prancūzų pranešimas tvirtina, kad Irakas nieko negalėjo neprižiūrėti daryti statomose ar jau pastatytose dirbtuvėse, kol jas kontroliavo prancūzai.

Izraelio premjeras, norėdamas pateisinti atomo dirbtuvių bombardavimą, pasakojo, kad ten buvo baigiama statyti atomo bomba, bet prancūzai tvirtina, kad jų kontroliuojamoje dirbtuvėje niekas bombos negamino. Irakas reikalauja, kad Izraelis atsisilygtų už padarytus nuostolius.

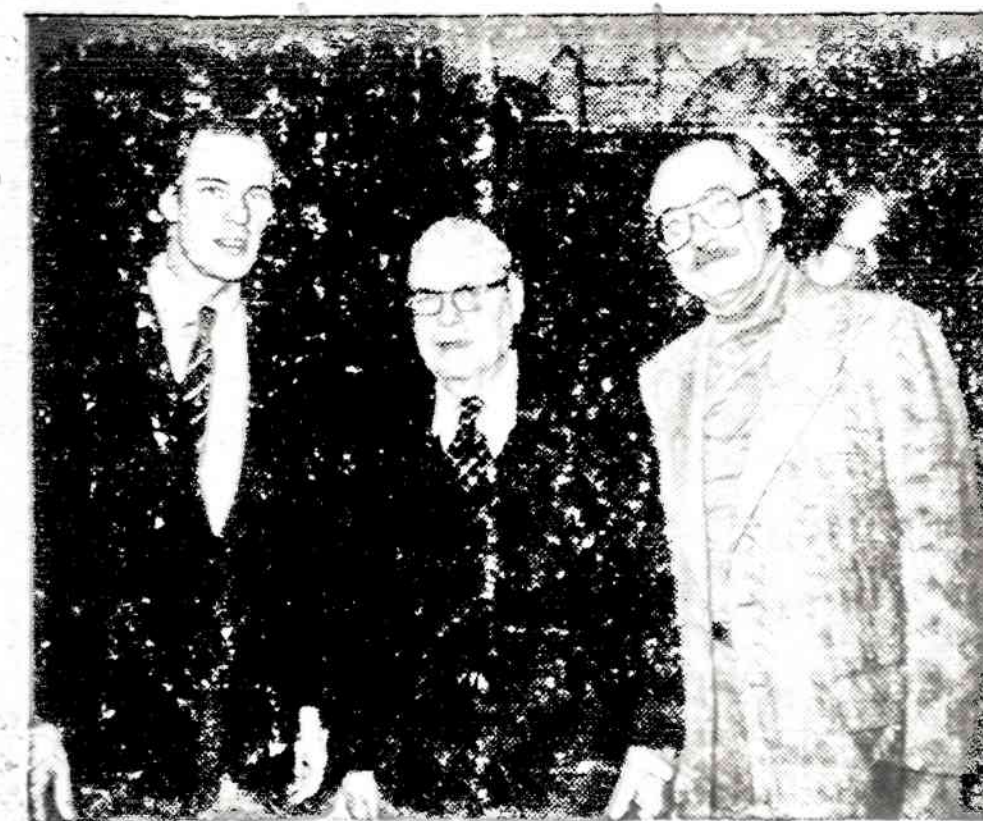
— Irano parlamentas svarsto, ar prezidentas Bani Sadr yra tinkamas toms pareigoms.

— Rytų Vokietijoje yra 4,500 politinių kalinių, praneša Vakarų Berlyno žmogaus teisių grupė.

— Japonijos krašto apsaugos ministeris pranešė, kad Japonija neskiria daugiau pinigų krašto gynybai.

tano. Sovietų vyriausybė neturėjo teisės veržtis į Afganistaną, neturėjo teisės griauti Afganistane buvusią tvarką ir primesti afganistaniečiams tikti Maskvai ištikiną Afganistano prezidentą.

Atsisveikinę su Teng, sekretorius gana ilgai tarėsi su premjėru Zao Zijangu. Pastarasis džiaugėsi sekretoriaus Haig atvykimu ir padarytais pareiškimais apie JAV vyriausybės nutarimus įtraukti Kiniją į kovą prieš Sovietų valdžios norą primesti savo valią visam pasauliui.

KONGRESO ATSTOVAS JOHN G. FARY TARP DVIEJŲ BALZEKŲ. Kairėje — STASYS III, o deš. — STANLEY Jr.

Lietuviams gerai pažįstamas Kongreso atstovas J. Fary noriai jiems padeda, kai reikalinga jo pagalba. Praeitą savaitę jis buvo užėjęs į Balzeko muziejų, o ateinančią savaitę jis pagerbs visų Balzekų biznierių tėvą — Stanley Balzeką, sulaukęs 81 metų amžiaus.

PRISIMINKIME ĮVYKIUS PRIEŠ 40 METŲ

Lygiai prieš 40 metų Lietuva pergyveno du istorinės reikšmės įvykius. Metai po sovietų okupacijos, 1941 m. birželio 14-15 dienomis Maskva įvykdė žiauriausią teroristinę akciją, kokio lietuvų tauta nebūvo mačiusi per tūkstantį savo istorijos metų. Vos vienai savaitei praėjus, kilus Viekietijos-Rusijos karui, įvyko spontaniškas lietuvių tautos sukilimas.

Prisiminkime, kaip tas įvykis?

1941 m. birželio 14-15 naktimis Maskvos patvarkymu, įkylmui vykdyti panaudojus ir Rusijos atsistatęs NKVD agentų kadras ir vietos komunistų aktyvistus, buvo suimta, į geležinkelio stoties nugabenta ir po 2-3 dienų aklinai užkaltause prekių vagonuose išvežta į Rusijos tolimus pakraščius apie 42 tūkstančius Lietuvos piliečių. Išvežtųjų tarpe buvo įvairių profesinių ir socialinės padėties žmonių, pradedant profesoriais, buvusiais prezidentais bei ministrais ir baigiant darbininkais, ūkininkais ir amatininkais. Nuo išvežimo negelbėjo nei amžius, nei sveikatos stovis. Išstremtųjų tarpe buvo 70-90 metų seniai ir vos gimę kūdikiai, sunkūs ligoniai, vyrai ir moterys. Iš vėliau surastų dokumentų aiškėja, kad po pirmojo transporto turėjo kiti. Tomis pat dienomis dešimtys tūkstančių žmonių buvo taip pat išstremti iš Latvijos ir Estijos. Pagal oficialią instrukciją Baltijos respublikų turėjo būti išstremti į tolimuosius Sov. Sąjungos rajonus "antisovietiniai nusiteikę asmenys, kurie veda kontrarevoliucinę agitaciją".

Žinias apie antisovietiška nusiteikusių rinko komunistų partijos nariai, komjaunuoliai, per namų valdytojus, per specialiai užverbuotus agentus kiekvienoje įstaigoje, įmonėje, profesijoje. Antisovietinių asmenų buvo laikomi: 1. visi būvę politinių partijų, organizacijų ir grupių nariai, 2. studentai korporacijų nariai, šaulių sąjungos aktyvūs, 3. būvę policininkai, politinės ir kriminalinės policijos tarnautojai, kalėjimų prižiūrėtojai, 4. būvę Lietuvos ir Lenkijos armijų karininkai ir karo teismo nariai, 5. būvę savanoriai, kariavę nepriklausomybės kovose, 6. išbraukti iš komunistų partijos ir komjaunimo nusiakę nariai, 7. politiniai emigrantai, repatriantai, 8. visi svetimų valstybių piliečiai, svetimų valstybių firmų atstovai, svetimų valstybių įstaiigų bendradarbiai, būvę svetimtaučiai, būvę užsienio valstybių firmų, koncesijų ir akcinių bendrovių tarnautojai, 9. asmenys, tu-

ri asmeninių susirašinėjimų su užsieniu, pasivertinėjimų, konsultacijų, esperatistai ir fitatelistai, 10. būvę valstybės departamentų tarnautojai (nuo referentų ir aukščiau), 11. būvę Raudonojo Kryžiaus darbininkai ir Lenkiškos tremtiniai, 12. įvairių konfesijų dvarininkai, sektantai, religinės aktyvūs, 13. būvę bajorai, dvarininkai, pirkiai, bankininkai, prekybininkai (kurie naudojo samdomu darbu), įmonių valdytojai, viešbučių ir restoranų laikytojai. Buvusio komisaro J. Glušausko liudijimu, Maskva buvo pareikalavusi išgabenti 700.000 lietuvių. Naujas deportacijų bangas nutraukė užėjęs Vokietijos karas su Sovietais. Tačiau karo pirmomis dienomis bolševikai išžudė šimtus kalinių, laikomų kalėjimuose ir koncentracijos stovyklose.

Todėl neuostabu, kad 1941 metų birželio 22 dienos rytą kirtusios į Kauno aerodromą bombos iš vokiečių lėktuvų, iš karo nepatikėtos, buvo gyventojams laisvės trimitai. Nesuvaldomas džiaugsmas ir jį lydėjęs spontaniškas viso krašto sukilimas buvo reakcija prieš sovietinį Lietuvos režimą. Kaunas išsilaisvino nuo sovietų įgulos dar prieš vokiečius ateinant; kovo se dalyvavo istisų fabriku darbininkai. Vilniuje — jį sovietai buvo Lietuvai "grąžinę" dar 1939 metais — vyko panašiai. Visam krašte kaip iš po žemių iškilo ginkluotų partizanų būriai ir puolė besitraukiančius rusus.

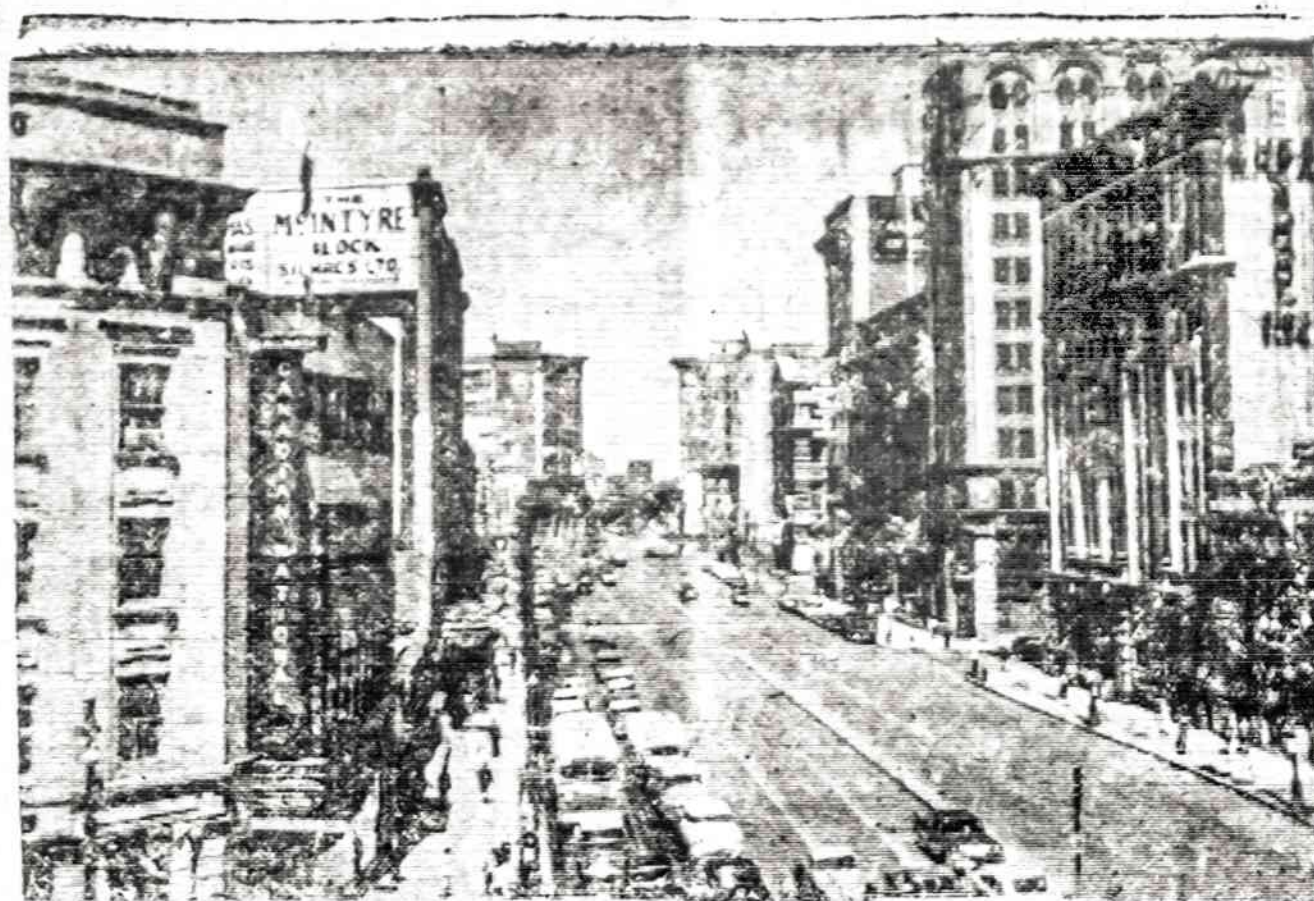
Per ateinančias savaites turėsi me tuos įvykius nušviesti plačiau.

(Iš Eur. Lietuvio)

Dizelinio kuro pakaitalas

Pietų Afrikos Respublikos Inžinierijos Skyrius pradėjo tirti saulėgrąžų sėklų alyvą kaip dizelinio kuro pakaitalą. Tyrinėtojai pranešė, kad bandymai buvo sėkmingi. Jie nustatė, kad alyva, išspausa iš saulėgrąžų, turi tik 6,5% mažesnę kaitrumą negu dizelio kuras prie vienodo jų tūrio. Todėl energija iš saulėgrąžų alyvos yra tik truputį mažesnė.

Tyrinėtojai bandė daug traktorių su gryna saulėgrąžų alyva, su mišiniu saulėgrąžų alyvos ir dizelio kuro, bei mišiniu saulėgrąžų alyvos ir etilo spirito. Varikliai veikė vienodai gerai su mišiniais, tačiau jie švariau- siai veikė su saulėgrąžų alyvos

Winnipeg miesto centrinė gatvė.

ANDRIUS MIRONAS

RANKRAŠTIS

(Pirmąją Kanados Pensininkų klubo premiją laimėjęs kūrinys)

(Tęsinys)

Į negarsų šūklį niekas neatsiliepė. Sulaikęs alsavimą, klausydams ar žmogus atsilieps, atidžiai stebėdamas, ar pajutęs, Kazys šviečėsi pirmyn.

— Tai Alba... — tačė sau.

— Turbūt giras...

Nespėjo pagalvoti — lempu- tės spindulys užkliuvo už šviesaus daikto. Tai lyg mašas, veikiau būvęs pagalvės impilas, parudus nuo laiko ar drėgnės. Prie kampo prižiūrėtojo. Kazys pakėlė maišą, atsargiai jį apžiūrėdamas. Virvelė suver- žiama plačiai atvirame maiše tuoj atpažino savo storą rankraštį. Be to, kažkoks į margą medžiagos gabalą suvyniotas gniužulys.

Su maišu rankose pabandė prieiti prie gulinčio be žodžio Albos, tačiau pajuto prie maišo prižiūrėtojo virvės įtempimą. Pašvietęs lempute, prie apžėlusios duobės pamatė šviečiant lentinį kuolėlį. Prie jo prižiūrėtojas virvės galas.

Netikėtai keistas garsas priverstė lemputę kreipti į duobę. Ten knibždėte knibždėjo visas gyvatynas! Rainos odos maišėsi, šliaužiojo, bet į viršų nekilo. Apstulpsęs siaubu, Kazys sekunde

ir etilo mišiniu.

(Iš Tech. Žodžio)

dairė, ar nėra sykių atšliaužusių kokia barškuolė. Susirado peilį. Tramdydamas uždusimą, nuoplovė virvę nuo maišo. Numetė į krūmus. Nusišluostė nuo kaktos prakaitą, dar kartą apsi- žiūrėdamas apie kojas. Tada atsisėdo automobiliu, išsitraukė iš maišo rankraštį. Pasidėjo ant gretimios sėdynės. Toliau sekė keistasis ryšulys. Atvyniojo. Pabiro daug banknotų. Padėvėtu, naujų, stambių... Nustebęs spėjo čia esant apie kelis tūkstančius...

Ryšulio dugne sulankstytas dokumentas. Banko knygelė. Atskleidęs pramuštomis skylutėmis viršelius — išimtoji pas- kutinė suma rodė virš penkių tūkstančių dolerių. Dokumentas to paties žmogaus pavarde pasi- rašytas. Tai testamentas nuora- šas... Viskas paliekama Alber- tui Slovui.

Tik dabar Kazys prisiminė žmonių kalbas, esą Alba klasta ar smurtu išgavęs mirštantčio se- nuko palikimą.

— Matomai, iki šiol sąžinė ne- leido jam tais pinigais naudotis! Vagis vogta kilpa sau ant kak- lo užsinerė!... Kokia liaudies teisybė! Tikrai — vagies ilgos rankos, bet trumpos kišenės!

Kas vogs — neprašobs... Čia kažkodėl atklydo Slovo eilėrašcio eilutė: "Prašies dienų nesugrą- žinsi! Jos pražuvo!"

(Iš "Sietyno")

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

JUOŽAS ZEMAITIS

PASAULINIS TERORIZMAS PRADEDA ĮSIPILIETINTI

JO SPONSERIS — SOV. SĄJUNGA IR JOS GIZELIAI

(Tęsinys)

Teroristų grupė, kuri turi la- bai trumpą pavadinimą — M-19, 1980 metais Colombia sostinėje Bogota pagrobė Domininkų res- publikos ambasadą, visus jo e- sančius diplomatus ir svečius, kurie tuo laiku ten buvo, nes ambasada šventė nepriklausomybės šventę. Užpuolime daly- vavo 25 stipriai ginkluoti M-19 teroristų grupės nariai, kurių tarpe buvo ir ne viena moteris. Akcijos metu buvo sužeista pen- ki asmenys, iš kurių trys — sun- kokai. Teroristai pareikalavo pa- leisti iš kalėjimų 300 suimtųjų marksistų — teroristų ir išper- kamojo mokesčio net 50 milij- nų dolerių.

Kiek vėliau, šios grupės tero- ristų — kraštutinių kairiųjų veikla buvo labai susilpninta, areštavus 70 jos "kareivių" (jie ta'p save vadindavo).

Be šios minėtos grupės, Colom- bijoje veikė dar kita, labai sa- voliška — Colombijos Revolu- cinės Jėgos grupė. Ji skyrėsi nuo pirmosios tuo, kad neturėjo jo- kių ryšių nei su Havana, nei su Maskva. Savo veiklos išlaidoms padenkinti pinigų ji pasirūpinda- vo pati, grobdama pasiturinčius žmones, išreikalausiant varduot- pinigų. Pagrobusi Taikos Kor- pusę dirbusį tūlą Richard Starr, iš jo išvaduotojų išreikalavo 250.000 dolerių.

Guatemala yra prieglobščio namai nevienam teroristui, ku- ris, pajutęs savo krašte pavojų įkiliuti į policijos rankas, atsi- durdavo šioje valstybėje. Jie ten rasdavo ramybę ir galimybes su- sisiekti su savo kraštu ir su jų mokytoja Kuba.

Šioje šalyje taip pat yra daug visokių teroristinių padalinių. Svarbiausios yra: pirmoji — Ne- lurtungųjų Revoliucinė Armija, ir antroji — Revoliucinė Liau- dies Organizacija su ginklu rankose.

Kitose Pietų Amerikos valsty- bėse, tokios teroristinės grupės kaip Argentinos Montoneros grupė, gerokai apnaikintos ir la- bai silpnai tepasireikiška. Brazy- lijoje, Čilėje ir Venecueloje ne- ra nei vienos stipresnės mark- sistinės teroristinės grupės, nes tos valstybės kubiškų agentų

savo valstybes neįsileidžia, o bet kuriam vėnam ten įlindus, jis tuoj cučiuopamas.

JAPONIJOS PADAUŽOS

Japonija, nors ir karalija, kur karaliaus garbinimo kultas be- veik prilygsta dievybės kultui, kur paklusnumas viršininkui, nežiūrint ko jis iš pavaldinio reikalauja, dar esąs beveik be- sąlyginis, vėsdėto teroristinių genčių nepajėgia išvengti. Ten labai plačiai yra žinoma tokia Japonų Raudonoji Armija, kuri savo dideliu žiaurumu yra nu- skambėjus po visą pasaulį. Sian- dien šie marksistiniai-stalinisti- niai teroristai jau gerokai ap- lamdyti, bet dar ne visai išnai- kinti.

Po eilės 1971 metų Tokyo žiaurių žudynių ir bombų mies- te sprogdinimų, šios teroristų grupės didelė dalis persimetė į Vidurio Rytus, kur viešpatavo palestiniečių PLO teroristai. Da- lis jų atsirado ir Europoje.

1972 metais gegužės mėnesio 30 dieną trys Japonų Raudono- sios Armijos nariai, kurie buvo PLO žinioje, Izraelio Lod inter- nacionaliniame aerodrome už- puolė vykstąsčius į šventąją Že- mę piligrimus, 25 jų mirtinai nušovė ir 76 sužeidė. 1977 me- tais tos pačios armijos japonai Dacca's mieste, pagrobė Japoni- jos keleivinį lėktuvą ir išreika- lavo 6 milijonus dolerių varduot- pinigų. Ši japonų teroristų gru- pė palaiko artimus ryšius su pa- lestiniečių PLO, bet savo pra- gyvenimo išlaidas dengia iš pa- grobtojo japonų lėktuvo gautų pinigų.

Paskutinėmis žvalgybų žinio- mis, šie Japonų Raudonosios Ar- mijos likučiai, kurių pagrįdinti stovyklavietė visą laiką buvo Beirute, mėgina vėl grįžti į Ja- poniją. Japonų žvalgyba, turė- dama apie juos gana tikslų ži- nių, tenka tikėti, su jais nesibovins.

(Bus daugiau)

— Tėte, mokytojas vis man sako, kad turiu įsigyti enciklo- pediją.

— Dar ko! Gali kaip ir kiti vai- kai mokyklon vaikščioti pėsčias.

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

• **LITERATŪRA.** Keturių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraščių. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstą, Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stankos, J. Raukčio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlonio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varno kūrybos paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

• **DAINŲ ŠVENTES LAUKUOSE**, poetės, rašytojos ir tau- tinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomūs skaityti ir nedainuojan- tiems, gerintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkulisais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

• **VIENTISO ŽMOGAUS GYVENIMAS**, Antano Rūk- aprašy- tas Juozo Adomaičio — Dėdės Serno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslu to laikotarpio buities lite- ratūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

• **LIETUVISKASIS PAMARYS**, Henriko Tomo-Tamašausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskričių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinyje iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vietovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsų žemėlapis. Kaina \$6.

• **KĄ LAUMĖS LEME**, rašytojos Petronėlės Orinitaitės atsi- minimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pir- maisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

• **JULIUS JANONIS**, poetas ir revoliucionierius, nesupras- tas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jašinsko knygoje apie Julius Janonio gyvenimą ir po- ziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teise. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

• **SATYRINĖS NOVELĖS**, M. Zoschenko kūryba, J. Valaičio vertimas. 200 pusl. knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina \$2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštu, pridėti dolerį persiuntimo išlaidoms.

3 — Naujienos, Chicago, 8, III. Thursday, June 18, 1981

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIJA NOREIKIENE

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MAISTAS IŠ EUROPOS SANDELIŲ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737

V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• ROPISTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SAL- DUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Šekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas

Tel. 476-2206

404 puslapių.

Kaina \$8.

Persiuntimas \$1.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 421-6106

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980	pusel metų	\$22.00
Subscription Rates:	trims mėnesiams	\$15.00
	vienam mėnesiui	\$ 4.00
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year; other countries \$48.00 per year.	Kanadoje:	
	metams	\$45.00
	pusel metų	\$24.00
	vienam mėnesiui	\$ 4.00
	Užsieniuose:	
	metams	\$48.00
	pusel metų	\$26.00
Chicagoje ir priemiestiuose:		
metams	\$45.00	
pusel metų	\$24.00	
trims mėnesiams	\$12.00	
vienam mėnesiui	\$ 4.00	
Kitoje JAV vietoje:		
metams	\$40.00	

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, o 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Sėkminga kelionė

Sekretorius A. Haig atliko kelias diplomatines keliones, bet iki šio meto jam tos kelionės nepavykdavo. Antradienį baigta trijų dienų kelionė į komunistinę Kiniją, atrodo, išsiskirė iš ankščiau buvusių. Pranešimai apie sekretoriaus kelionę į Pekiną buvo liūdnoki, bet dabar, kai sekretoriui teko atsisveikinti su vicepremjėru Teng Hsiaopingu, tai laisvąjį pasaulį pasiekė linksmesnės žinios.

Sekretorius manė, kad jam pavyks iširti Artimųjų Rytų taikos klausimus. Geriausia būtų buvę pasiūsti patyrusius diplomatus ne tik į Amaną, bet ir į Rijadą, ne tik į Izraelį, bet ir į Damaską. Sekretorius manė, kad jam pačiam, kaip buvusiam kariui, gali geriau pavykti rasti bendrą kalbą su arabais bei izraelitais. Jis turėjo iš anksto padaręs visus apskaičiavimus, kad galėtų žinoti, kada jis privalo padaryti paskutinius praktiškus pasiūlymus.

Sekretorius žinojo, kad pats įtakingiausias Artimųjų Rytų valdovas yra Saudi Arabijos karalius Chaleb. Sekretorius užklusė, kas yra didžiausias Artimųjų Rytų priešas; karalius neabejodamas atsakė, kad didžiausias priešas esąs Izraelis. Jis turįs prisiminti, kad visai neseniai Sovietų karo jėgos pradėjo ir į kelias savaites užbaigė viso Afganistano okupaciją, bet jis ir toliau tebevirtina, kad Izraelis esąs ne tik Saudi Arabijos, bet ir kitų arabų valstybių didžiausias priešas.

Sekretoriui nepavyko įtikinti Saudi Arabijos, kad ne Izraelis, o Sovietų Sąjunga yra didžiausias Saudi Arabijos, Kuveito, Sirijos ir kelių kitų valstybių priešas. Nesėkmingai sekretorius grįžti namo, Jordano karalius išskubėjo į Maskvą, o Saudi Arabijos karalius vedė tolimesnės derybas su Maskva ne tik taikos, bet ir darbo klausimais. Saudi Arabija buvo pradžiai padėti Sirijai, bet jokios paramos neteikė. Ji kūrė arabų valstybes prieš Egiptą vadovybė, nors žinojo, kad niekas nepajėgs Egiptą nusilpinti.

Sekretorius buvo įsitikinęs, kad Artimųjų Rytų frontas buvo pačių turtingiausių arabų apardytas. Jie žinojo, ką Sovietų karo vadovybė buvo padariusi su arabais

M. SILEIKIS

Sventadienis (Angl. piešinys)

Azerbeizane, bet jie ir toliau daugiau pasitikėjo Sovietų karo jėgomis, negu Amerikos ir savo pasiryžimu kovoti už savo teises. Nereikėjo arabams eiti į tolimą praeitį. Jie savo akimis matė, kaip rusai panaudojo Afganistano karių tarpe esančias intrigas ir pavergė kraštą.

Sekretorius Haig ir kiti kariškiai suprato, kad kelionė į Kiniją įgyja nepaprastos svarbos. Ta svarba didėja ypač po to, kai buvo palaužtas Artimųjų Rytų galimas frontas. Reikalą sekretoriui sunkino prez. Reagano pažadas padėti Taiwanui. Reaganas žinojo, kad Taivanas yra iš kontinento išvytoji buvusi Kinijos vyriausybė. Jam buvo aišku, kad bet kokia parama Taiwanui turėjo visomis sąlygomis kirsti į pievoje gulintį akmenį, bet jis turėjo Pekiną įtikinti stoti Amerikos pusėje šioje milžiniškoje kovoje. Sekretorius Haig, nepasitaręs su dabartine Kinijos vyriausybe, ir negavęs iš jos jokių koncepcijų, paskelbė, kad Kinija gaus žymiai pigesnes kainomis naujos elektronikos. Kiniečiai jau gavo elektronikos iš japonų, bet to milžiniškai Kinijai neužteko.

Visi žinojo, kad sekretorius Haig tiko karo vadų ir premjerų pasitarimams. Visiems buvo aišku, kad jis nepajėgė Saudi Arabijos įtikinti, bet kiekvienas suprato, kad jis privalo rasti bendrą kalbą su dabartinės Kinijos vadovybe. Bet kaip laimėti diplomatinį mūšį, kai pats prezidentas kliudė su pažadais padėti Taiwanui. Nežiūrint visų šių kliūčių, sekretorius Haig laimėjo patį svarbiausią mūšį. Jis įtikino Kinijos vyriausybę, kad būtinai reikia tartis ir susitarti vieningai pastoti kelią Sovietų hegemonijai, kaip kiniečiai sakydavo. Jis panaudojo savo pažintį su Kinijos krašto apsaugos ministru. Jis siūlė

IGNAS PETRAUSKAS

NUOTAIKOS, SIBIRO TREMTINIO KNYGĄ PRISTATANT

Šį gražų šventadienį, birželio mėn. 6 d., 3 val. popiet Lietuvos Tautinių Namų salė buvo pilna publikos. Ir nustebečia, čia buvo pristatoma — supažindinama Sibiro tremtinio Jono Kreivėno knyga, kurioje aprašoma pergyvenimai koncentracijos lageriuose ir Sibiro taigose. Keli kalbėtojai supažindino su autoriumi, su knygos turiniu. Nors visi susirinkusieji jaučė tos knygos turinį, bet neįsivaizdavo, koks gyvenimas vyko tuose lageriuose, koks žiaurus tie enkavedistai — prižiūrėtojai. Kaip pats autorius rašo, tikro žiurumo negalima aprašyti. Kad ji suprastum, reikia pačiam pergyventi.

Sėdėdamas salėje, stebiu publiką. Daugumėda veidai nuolat matomi parengimus. Nematai nei Marijonų Draugo redakcijos nei L. B-nės atstovų. Skaitan Draugo redaktorių vedamuosius ir stebint L. B-nės vadų veiksmus, drosi aišku, kad jiems neįdomu ten, kur rodomas Lietuvos okupanto teroras. Ar gi gal Draugo redaktorius klausyti Sibiro tremtinio kalbos, kada ji Draugo vedamuose jau nebeįsako kad Lietuva okupuota. Pagal okupantą, jis Lietuvą išlaisvino. Tik pažvelkime į vienuolių — kunigų redaguojamus laikraščius. Ten pilna straipsnių, šmeižiančių, niekinančių VLIKą ir ALTą. Kartais jie atilinka žodis žodiu.

Kinijos karo vadams naudotis Amerikos siūlomais naujais ginklais ir neatidėti jų modernių priemonių įsigijimo. Sekretoriui daug padėjo JAV diplomatas J. Hummel, paskutinius tris mėnesius taręs su Pakistano vyriausybe. Dar niekur nebuvo paskelbta, bet Kinija jau žinojo iš paties sekretoriaus apie Hummelio susitarimą teikti Pakistanui ne tik modernių ginklų, bet ir maisto krašto gyventojams. Pakistanas jau maitina ištisą milijoną tremtinių iš Afganistano ir Irano.

Sekretorius Haig įtikino kiniečius nauju ambasadoriumi paimti Islamabadą buvusį JAV diplomata Hummel. Sekretorius Haig pasitarimų pradžioje išskyrė Taivano klausimą, o kai susitarė su Kinijos karo vadovybe dėl modernios elektronikos tiekimo, tai Taivano klausimas buvo tikrai lašas jūroje.

Sekretorius Haig per tris dienas įtikino dabartinę Kinijos vyriausybę, kad prezidento Reagano Amerika labai mažai kuo skiriasi nuo prez. Carterio Amerikos. Amerika yra viena. Prezidento Reagano pažada padėti Taiwanui reikia pildyti, nekelti triukšmo dėl Taivano pradžiai ginklų ir dabar Kinijai duodamų ginklų.

Tengas Hsiaopingas, atėjęs pasveikinti ir atsisveikinti sekretorių Haig, apgailestavo, kad jis nepažino sekretoriaus, kai jis važiavo į Ameriką. Sekretoriaus Haig kelionė į Pekiną labai svarbi, dar labiau sustiprinusi abiejų didelių valstybių ryšius.

Visiškai remti lietuvių spaudą ir lietuvių rašytojus, fondo tūkstantinę gavo nelietuvius rašytojus, kurio knyga buvo parašyta okup. Lietuvoje ir jau okupanto žurnale buvo atspausdinta. Knyga nieko bendro neturėjo nei su Lietuva, nei su lietuvišiais. Aprašomi Paryžiaus paleistuvystės namai. O rašytojas buvo apdovanotas mūsų tūkstantinį dolerių.

Jei mūsų pinigais remia nelietuvius rašytojus, tai lietuviui, o dar Sibiro tremtinui, kuris savo knygoje aprašė gyvenimą Sibiro koncentracijos lageriuose, tai tikrai bus tūkstantinė paskirta. Taip galvojo daugumas lietuvių, bet ne Fondo vadovybė. Taip galvojo ir Sibiro tremtinys Jonas Kreivėnas. Jis prašė Fondo paramos jo leidžiamai knygai, kurioje aprašomi lietuvių tremtinio pergyvenimai Sibiro taigose ir koncentracijos lageriuose. Atrodo, kad Fondo vadovybė turėjo pakankamai mūsų pinigų, nes paskyrė tūkstantinę dalininkui, kuris savo kūrinius siunčia okup. Lietuvos agentams. Matėmai, Fondo vadovybė nepatogu skirti pinigų knygai, kurioje aprašomi tremtinio kancijos ir enkavedistų elgesys.

Prisuntė Kreivėnui nelietuviškai rašytą laišką (Ačiū Dievui, dar ne rusiškai), matėmai, posėdžio ištrauką, kurios niekas nedrįso pasirašyti. Matyt, sudrebėjo ranka okupanto pataikūnui. Posėdyje: "were present, members: V. Kamantas, K. Ambrozaitis, B. Juodelis, J. Plačys ir J. Bublienė." Tai visiems žinomi asmenys, kurie nenorėjo supykinti okupantą.

Taip iš 112,000 dolerių sumos, Sibiro tremtinio knygai neliko nei grašio. Jam teko auką prašyti pas tuos pačius lietuvius, kurie tą milijoninį fondą sudėjo.

GEREJA SPAUDOS SEKTORIAUS SVEIKATA

ASHINGTON (AP). — Kovo 30 d. sužeisto spaudos sekretoriaus James S. Brady sveikata žymiai pagerėjo. Dabar jis atlieka fizinės terapijos programą savo palatoje.

Jo pagrindiniai veiksmai yra normalūs ir ligonis jaučiasi gerai. Baltieji Rūmai nustojo leisti kasdiniuosius biuletenius apie jo sveikatą.

— Aukščiausias teismas atmetė kalinių skundą, kad jie verčiami gyventi po du celėse, statytose vienam asmeniui. Nepatogumai yra dalis bausmės.

— Arthur Burns paskirtas JAV ambasadoriumi Vakarų Vokietijoje.

STEPONAS KAIRYS

LIETUVIŲ TAUTINIO ATGIMIMO SAJŪDIS

(Tęsinys)

Neužmiršo darbininko ir V. Kudirka savo eilėraščiuose. Bet, jeigu sektum "Varpą" per visus jo gyvenimo metus, lengvai pamatytum, kad darbininkus jis stato net užpakali bajorijos ir nesku b a susirūpinti jų reikalais. Tam turi ir motyvų.

Polemizuodamas su J. Šliūpo "Lietuviškuoju" Balsu", "Varpo" redaktorius šernas taip pasisako darbininkų reikalui ("Varpas" Nr. 4. 1889m.):

"Mes pripažįstame, kad darbininkų padėjimas yra sunkus ir kad jis reikalauja pataisymo. Bet, idant žinoti, kokių būdu reikėtų tą jų būvį pataisyti... tai prigulėtų tą dalyką visapusiškai permąstyti, ištyrinėti. Pakolaik da to visko ne tik ne padarėme, bet ir ne surinkome medegos dėl šio tokio nusprendimo, tai turime nuo to dar susilaikyti... Mes ne galime statyti tautišką ateitį tikrai ant vieno darbininkų, bet ant visų luomų; vieni gi darbininkai ne stovi taip aukščiau. Idant galėtų duoti tinkamą paramą tautiškai atečiai, ir dar labiau tada, kada prieš juos stotų ne tik svetimi priešinai mums gaivalai, bet ir užgauti lozni mus luomai".

Tais žodžiais buvo pareikštas "Varpo" darbi-

ninkų klausimu esminis nusistatymas, kurio jis nuosekliai laikėsi, kol atsirado kas specialiai juo susirūpino: "neskubėti, visapusiškai darbininkų reikalą Parmastyti ir ištyrinėti" — tuos žodžius "Varpo" rėdystė pasakė neatsitiktinai.

Gausių proletarijų Lietuvos dvaruose "Varpas" kaip ir nematė. Su samdinių padėtimi pas ūkininkus varpininkai, atrodo, tiek buvo apsipratę kad laikė ją normalia, ir natūraliu būdu artėjo prie stambaus ūkininko psichologijos, nes iš jų, kaip labiausiai suvargusio visuomenės sluoksnio, negalėjo tikėtis dėmesio vertos sau paramos tautinio sąjūdžio ugdyme. Priešingai, keldamas socialinį klausimą, "Varpas" rizikavo sukelti prieš save ne tik Lietuvos bajorus, bet ir stambesnius ūkininkus. Dėl to "Varpas" gyvena sau ir darbininkai sau. Tuo tarpu priešingumai brendo ir pradėjo eiti viešumon: Mažazemiai ūkininkai, sklypininkai ir darbininkai, misdami namie menka duona, įsiejojo sotesnės svetur kad ir sezoniniuose darbuose Latvijoje bei Prūsijoje. Namų grįždami, be uždirbto pinigų, dažnai parsiveždavo supratimą, kad jie yra lygūs su kitais žmonėmis ir kad galima kitaip gyventi, tik reikia geresnis gyvenimas išsikovoti. Jie laukė pagalbos ir iš inteligentų ir, jos nesulaukdami, pradėjo inteligentais nusivilti.

Labai būdingas inteligento pasikalbėjimas vagone su grįžtančiu iš Latvijos Naryškino sklypininku tilpo 1894 m. "Varpo" 12-ame numeryje. Kai kalboje įsibėgėjęs sklypininkas, jau matęs

"svieto", pradėjo augštai vertinti lietuvių darbininko sugebėjimus, — kad tik gautų apsišviesti, — inteligentas tyčia užpylė jam šalto vandens ant galvos šiurkščiais žodžiais: "Oho! Kaip augštai! Bet iki saulės užtekės, rasa gali akis išesti!" I tai gavo iš Naryškino sklypininko tokį atsakymą: "Išės, ar neišės — tai laikas parodyti. Bet jūs, visi ponai, tokie: neturit geros širdies dėl vargdienio. Vieni, kaip tas Naryškinas, drasko, plėšo žmones, varydami iš senų gūžtų... Kiti vėl, kad ir neveda nekokių bylų su žmonėmis ir neskrinaudžia, vis laiko tuos žmones per gyvulus, vadina mus bydlu, cham, chamuila. Jie tai vis lenkiškai kalba. Ant galo treti, kaip štai tamsta, rodosi iš pradžios neparodo nekoko poniškumo, užkalbina gražiai lietuviškai, kalba kaip reikiant, kad savo žmogus. Bet kaip tik reikia užtarti kokį žodį už vargdienį — šia lauk! Tuojau užgirsi: "Oho, kaip augštai!" Nuo tų ponų nėra ko gero mums laukti. Bet nuo tamstų, kurių daugumas išėjo iš tų pačių žmonių, malonėtume išgirsti kitokiais giesmės. Jug nuo tamstų, sakau aš, daugiausia priguli, kad veikiau išpjsty saulė ir į mūsų langą".

Atrodo, kad Naryškino sklypininko lūpomis prabilo į "Varpo" bendradarbi visi Lietuvos vargdieniai ir... nesulaukė norimo atsakymo. Būtu neteisinga sakyti, kad tarp varpininkų nebuvo žmonių, kuriems nebūtų rūpėjusi darbininko būklė ir kitokia socialinė santvarka, kaip tuomet Lietuvoje. P. Liūtas, M. Joniškis, J. Šidaras pačia me "Varpe" rašė straipsnius, kurių mintis ir no-

ras buvo atkviesti bent ateityje saulę į vargdienio langą; bet tai nebuvo tai, ko laukė Naryškino sklypininkas, — veiklios lietuvių inteligentų pagalbos jau šiandien vargui nugalėti.

Pažymėtinas "Varpo" silpnas susiorientavimas, kaip yra su darbininkų sąjūdžiu Europos vakaruose. Kada vokiečių "vadas-paliepėjas, ciesaorius Wilhelmas II-sis", išgąsdintas Vokietijos socialdemokratų partijos augimu, 1890 metais sušaukė Berlynan kitų Europos vyriausybių atstovus tartis dėl darbininkų sąjūdžio pavojų. Dagys "Varpo" 1890 metų 6-ame numery pakilia nuotai-ka rašė: "Ne tik vargšų užtarėjai, bet ir įstabiausios žmogystės krašte — vainikuoti vyrai, patys ciesaoriai — susirūpino darbininkų padėtim". Iš tos konferencijos darbininkai, žinoma, nieko nelaimėjo; bet helaimėjo ir p. Dagys — jis nepasigydė nuo savo naivaus susizavėjimo "vainikuotais vyrais".

"Varpas" nepakeitė savo nusistatymo darbininkų atveju ir daug vėlesniais metais. Kai dr. K. Grinius savo atsiminimuose pasakoja apie pirmuosius kontaktus su socialdemokratais lietuviams ir apie jiems tiekta pagalbą, lietuvių kalbon verčiant partijos programą, motyvai socialdemokratams padėti buvę ne ideologinis artumas, bet patriotiniai.

(Bus daugiau)

SVENTO RAŠTO TYRINETOJAI duoda veltui kietais viršeliais iršią knygą apie šventąjį Raštą. Pirmieji atėjusieji Naujienas galės gauti: 1) "Amžių planą", 374 psl., vardu rodyklės, arba 2) "Kasdieninė dangiškoji mana", 200 psl., kasdieniniai pamokymai, arba 3) "Laikas prisitarti", 358 puslapių.

Knygas veltui gaus pirmieji atėjusieji. Kas norės daugiau šios rūšies knygų, tai prašoma kreiptis į:

SVENTO RAŠTO TYRINETOJAI
5421 So. Mozart Avenue,
Chicago, IL 60632

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinics
Medicinos direktorius
1938 S. Main St., Westchester, IL
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. 233-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.
SPECIALLYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

**INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGAS**
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antradienį 1-4 popiet,
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Rezidencijos tel.: 448-5545

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimai - Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
Priimam Master Charge
ir VISA kortelės.
R. ŠEKENAS. Tel. 925-8063

MOVING

Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio
iki penktadienio 4:00-4:30
val. popiet. Šeštadieniais ir sekmadieniais
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

Vedėja - Aldona Daukas
Telef.: HEmlock 4-2413

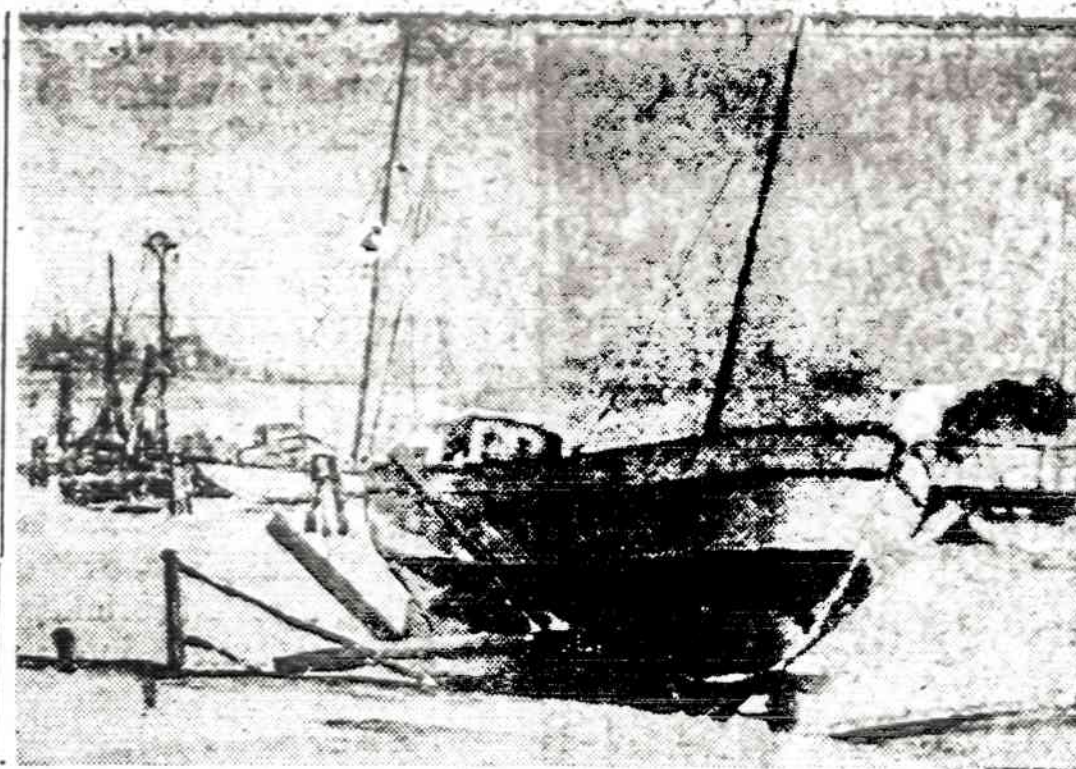
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"
KAZĖ BRAZDIONYTĖ
Programos vedėja

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio
8:30 val. vakaro. Visos laidos iš WCEV stoties,
banga 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
iš WTIS stoties, 1110 AM banga.

2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

**PATS SKAITYK IR DAR KIL-
TUS PARAGINK SKAITYTI
DIENRAŠTĮ "NAUJENOS"**

Luebecke mirė taurus mažlietuvis Vilius Endrikaitis

Vilius Endrikaitis, gimęs 1890 m. gegužės mėn. 5 d. Stankišiuose, Kintų parapijoje, Šilutės apskr., atšventęs savo 91 m. gimtadienį mirė labai staiga širdies srūvio iškilus senelių prie glaudoje Luebecke 1981 m. gegužės mėn. 12 d., 7.00 val. ryto. Peselei skundėsi, kad jam daro bėga ir tuo metu širdis nusprogdėsi, iškelia pilnu proūi amžinybę.

Velionis gavo daug sveikintu raštų iš savo bičiulių, draugų ir prietelių iš užsienio savo 91 m. gimtadienio proga. Jis dar pėio visiems raštų atsakyti ir pasidėkoti už tai. Po 7 dienų jis mirė.

Trumpas gyvenimo aprašymas paimtas iš "Svečio" nr. 3 ir 4 iš 1980 m. (initialai Fr. Šl.).

Nuo pat savo jaunystės velionis aktyviai dalyvavo lietuvių jaunimo veikloje Klaipėdos krašte. 1920 iki 1923 metų buvo mūnės viršininkas Lauksargiuose, 1923 m. trumpą laiką reikalų vedė ir buhalteris prie Lietuvis Vyrų sąjūdo įgaliotinio Klaipėdoje, paskui valstybinių pelėnų administratorius Šilutės

apskr., 1939 ir 1940 metais mūnės valdininkas Palangoje ir Kretingoje. Nuo 1946 m. buvo Vokietijoje Mažosios Lietuvos Tarybos narys ir nuo 1952 m. Mažosios Lietuvos Tėvynės Mytojų draugijos pirmininkas. Mirus Erdmonui Simonaičiui 1969 m. jis buvo iki savo mirties Mažosios Lietuvos Tarybos pirmininkas. Bendradarbiavo Apžvalgoje, Prūsų Lietuvių Balse ir kituose laikraščiuose.

Pasibaigus antram pasauliniam karui, Vilius Endrikaitis su šeima apsigyveno Luebecke, buvusioje artilerijos kareivinių parloose, kur anglų karinė valdžia buvo įsteigusi DP stovyklą. Stovykloje gyveno iki josios likvidavimo 1961 m. Po to jis su žmona Madle persikėlė į naujai pastatytus būstus už miesto. Nuo 1979 m. gyveno senelių prieglaudoje Luebecke. Baisi nelaimė buvo, kada 1975 m. jam buvo amputuota kairė koja, o 1979 m. dešinė koja. Tai tikra tragedija. Kai žvilgtelimi V. Endrikaitis gyvenimą Vakarų Vokietijoje, aiškiai galima rakyti, kad tai yra didelis patriotas lietuvis. Jis savo gyvenime dirbo ir trūso ne pasipelnymo vėdamas ar garbės trokšdamas, bet tautinės meilės skatinamas. Jo žmona mirė 1975 metais, o visi vaikai yra išauklėti tikroje lietuviškoje dvasioje. Duktė ir vienas sūnus gyvena Vakarų Vokietijoje, o kitas sūnus Chicagoje.

Palaidotas 1981 m. gegužės mėn. 18 d. Luebeck Vorwerk kapinėse. Laidotuvsė dalyvavo gana didelės skaičius žmonių, beveik visi kilimo iš Mažosios ir Didžiosios Lietuvos. Ant kapo sudėta daug vainikų ir gėlių, jų tarpe vainikas ir iš VLB Luebecko apylinkės su lietuvišku įrašu, kurį padėjo apylinkės pirmininkas Pranas Kotkis su visa valdyba.

Velionis buvo giliai religingas ir susipratus krikščionis. Jis ne tik skaitė, bet ir rėmė lietuvių evangelikų literatūrą spaudą iševijoje bei mūsų Bažnyčia stambiomis sumomis. Labai mylėjo savo tautiečius ir lietuvišką jaunimą, ypač Vasario 16 gimnazijos auklėtinius. Buvo darbštus, rūpestingas, pareigingas draugiškas ir taurus mažlietuvis. Visa savo gyvenimą jis vadovavosi Sauerweino žodžiais: "Lietuviai esame mės gimę, lietuvišiais norime ir būt. Tą garbę gavome užgimę; jai ir neturim leisti pražūti. Kaip ažuols drūts prie Nemunėlio, lietuvis nieko neatbos, kaip eglė, kur prie šepelio ir vėtroj ir žiemą žaliuos".

Graziai ir pavyzdinai baigęs šios žemės kelionę, iškentęs 11 kimo skausmus ir vargus (ypač nacių laikais nuo 1939 iki 1945 m.), savo gyvenime vėlytas ir mėtytas, išsėkis, mielas tėvynai iš Mažosios Lietuvos, Viešpaties ramybėje brangios tėvynės Lietuvos nebeapamatus, kurią tu taip nuosirdžiai ir karštai mylėjai ir labai branginai. Už tai Tau, mielas broli, mūsų visų padėka ir pagarba. Mes Tave neužmiršime, visuomet laikysim Tave pagarboje ir seksimė Tavo pėdomis.

Kapitonui Arno Endrikaičiui, L. S. Co. 8591, Toppins Barrakas, Postfach 1919, 6830 Schwetzingen, dukterei su vyru ir anūkei Luebecke ir su jais Chicagoje su šeima reikiu maño giliausią užjautą ir su jais kartu liūdžiu netekusio tokio brangaus ir tauraus lietuvi - klaipėdiško, didžiausio stulpo mūsų mylimos tėviškes.

Klaipėdiečiai
Romiečiams 14, nuo 7 iki 9 skirsnelio:

Nė vienas iš mūsų negyvena sau, nė vienas sau nemiršta. Ar gyvename, Viešpačiui gyvename, ar mirštame, Viešpačiui mirštame. Taigi, ar gyvename, ar mirštame, - mes esame Viešpaties. Juk Kristus numirė ir atgijo, kad viešpatautų ir mirusiesiems.

Psalmė 103, 15 iki 18 skirsnelio:

Mirtingasis - kaip žolė jo dienos, kaip lauko gėlė, taip jis žydi. Vos tik papūtė per ją vėjas - ir jos nebėra, ir jos nebeapajista jos vieta.

Bet Viešpaties malonė lieka nuo amžių iki amžių ir jo teismas vaikų vaikams - tiems, kurie jo bijo, kurie laiko jo sandorą ir atsimeina jo įsakymus, kad juos vykdytų.

kunigas Fr. Skėrys

ATEITIES TILTAS

TEVYNĖS ILGESYS IR GROZIS MAIRONIO POEZIJOJE

Tautinio lietuvių atgimimo laikotarpio didysis poetas yra Maironis. Jo poezijoje žymūs patriotiniai, religiniai ir egocentriniai motyvai.

Jonas Mačiulis - Maironis gimė 1862 m. Daugiau kaip per 25 metus Maironis savo eilėrašciais ir poemomis kalbėjo savo tautiečiams apie Lietuvos garbią praeitį, apie vargingą dabartį ir žadino juose geresnių laikų viltį. Jis dainavo apie Lietuvos gamtos grožybę, lietuvių kalbos ir dainų grožį, jis skelbė meilę ir vienybę tarp lietuvių.

Maironio eilėrašciai turėjo didelę įtaką ir pasiekimą žmonėse. Ne visi Maironio eilėrašciai kalba apie Lietuvos grožį ir laisvės viltį; yra religinių, gamtinių, asmeninių.

Be abejo, Maironis buvo pats žymiausias Lietuvos atgimimo epochos dainius. Jo reikšmė yra didelė lietuviams ir žiandien.

Maironis mirė sulaukęs nepriklausomybės atkūrimo, 1932 m. Kaune.

Ilona Vaidulytė, VI kl.
Donaicio mokykla

Arthritis Sufferers!
Now, Get relief
for painful inflammation
and protection for your stomach!
For minor arthritis pain, Arthritis Pain Formula has 50% more medicine than ordinary headache tablets. Plus two antacids for double stomach protection. Try Arthritis Pain Formula, the arthritis specialist, from the makers of Anacin.

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue
Cicero, ILL. 60650
Tel.: 652-5245

TRIJŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO ŠERMENINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikštės automobiliams pastatyti

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES STASUKAITIS

VESINAMA LAI DOTUVIŲ KOPLYCIA

- GORDON FUNERAL HOME -

1729 South Halsted Street, Chicago

Tel. 226-1344

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.

Tel. 422-2000

EUDEIKIS

GAIDAS - DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE

Tel. 927-1741 - 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKŠTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

N A R I A I:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijos

AMBUSANSO
PATARNAVIMAS

TURIME
KOPLYČIAS

VISOSE MIESTO
DALYSE.

P. J. RIDIKAS

3364 So. HALSTED STREET

Tel. Yards 7-1911

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE.

Tel.: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE.

Tel.: Yards 7-1188 - 1189

STEPONAS C. LACK IR SŪNŲ

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

REpublic 7-1213

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4418

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVE.

Tel.: Yards 7-3401

Bendruomenės vagos

(Atkelta iš antro puslapio)

perskaitė praeito susirinkimo protokolą, kurį susirinkimas priėmė be pastabų ir pataisų.

Kasos stovį pranešė kasininkas Kallūnas. Iš jo pranešimo (kurį patvirtino ir revizijos komisija) paaiškėjo, kad valdyba per metus turėjo \$1,022 pajamų, įskaitant ir narių mokesčius. Kasos knyga, pajamų ir išlaidų dokumentų tvarkingumą patvirtino revizijos komisijos aktas.

Bendruomenė pasiūlymą narių gausumui: ji turi 63 narius. Susirinkimas įvertino valdybos pastangas ir paprašė visos valdybos ir revizijos komisijos pasilikti dar vienai kadencijai. Valdyba ir Revizijos komisija sutiko vadovauti dar vieneriems metams.

Darbdėioji valdyba iš kasos nepašyškėto lietuviškiems reikalams: paspaudai, mo kykla, BALFui, Jono Kreivėno knyga išleisti (apie jo pėrgve-nimus Sibire) ir religijos reika-lams. Apie aukų paskirstymą jau buvo paskelbta š.m. gegu-žės 12 d. Naujienore.

Prieita prie klausimų ir suma-nymų. Be kitų svarstymų, buvo nutarta šimet suruošti ir subu-vimą J.-K. Čiurinskų sodyboje; laiką nustatys valdyba.

Užbaigus susirinkimą, maloni šeimininkė J. Čiurinskienė sve-čius vaišino užkandžiais ir ka-vute.

J. G.

ST. PETERSBURGO APYLINKĖS VEIKLA

Veiklus, dinamiškas apylin-kės pirmininkas, dail. V. Vai-tiekūnas, valdybos narių nuo-širdžiai talkinamas, pasigėrė-tinai vystąs apylinkės veikla, š.m. gegužės mėn. 27 d. pravėdė M. K. Čiurlionio 70 metų nuo jo mirties minėjimą - akademiją.

Meno ir muzikos genijaus, M. K. Čiurlionio asmenį ir jo ta-pybos kūrybą aptarė pats apy-linkės pirmininkas, dail. V. Vai-tiekūnas, M. K. Čiurlionis, kaip muziką, apibūdino muzikas P. Armonas. Buvo pailiustruoti Čiurlionio tapybos darbai ir pa-groti jo muzikos kūrinių.

Tai buvo puiki dvasinė, kultū-rinė puota į kurią gausiai atsi-

lankė vietos lietuviai. Akademė-ja gyveno Peterburgo Lietuvių Tėvynės klubo patalpose. Po ofi-cialios programos vyko sociali-ūs pabėgimai prie kavos puodelio, kur petersburgiečiai turėjo pra-geis malonai ir kultūringai tar-pusavy pildendauti.

Rikiu daugiau tokių kultūri-nių papilėčių.

Petersburgietis

TRUMPAI

— Penia Bernice Yenkelun, Miami, Fla., kiekviena prega pa-remia Naujienų leidimą. Dėkui už gerus linkėjimus ir už \$10 auką, atsiųstą kartu su metine prenumerata.

— Ponė Albina Strausas iš Marquette Parko buvo išvykusi pas savo dukrą Edgę Ogden, gyv. Redwood City, Calif., kuri yra Naujienų prenumeratorė ir uolė skaitytoja. Grįžusi Čikagon, vėl užsisakė Naujienas ir atsiun-tė \$10 auką. Dėkui už dėmesį ir už paramą.

— Ponė Marija Merkūnas, Newburgh Heights, Ohio, pratė-dama prenumeratą, savo gerus linkėjimus ir komplimentus atly-dėjo \$5 auka. Dėkui, M. Markū-nienė yra ilgametė Naujienų skaitytoja, sulaukusi 88 metų amžiaus, bet tvirta ir guvi.

— Misavičių šeima iš Beaver Ranch, Lemont, Ill., yra išvyku-si ilgesnėms atostogoms — pa-sivažinėti po Ameriką. Jie svei-kina iš Myrtle Beach, S.C. Misi-avičius turi dirbtuvę Lockporte.

— Jonas Kasiuleitis, žiemą praleidęs Miami Beach, Fla., grįžė į Union Pier, Mich.

— Holy Cross Medicinos tech-nologijos mokyklą baigė 10 studentų bei studentų, jų tarpe Teresė Bosas. Naujos studentų laidos mokslas prasidės liepos mėnesį.

— Skautų-čių registracija sto-vyklon ir sveikatos tikrinimas bus trečiadienį, birželio 24 d., tarp 7-9 val. vak. Jaunimo cen-tre. Stovykla vyks Rako stovykla-vietėje liepos 11-25 dienomis.

— Vincentas Senda, buvęs veik-

Generalinė Lietuvos konsulė Juzė Daužvardienė pristatys šių metų Gintaro baliaus debutantes šeštadienį, birželio 27 d., Conrad Hilton viešbučio didžiojoje salėje. Prieš 21 metus Chicago Lietuvos Moterų klubas įgyvendino konsulės Daužvardienės svajonę pristatyti jaunąsias lietuvaites visuomenei. Gintarėlių baliaus yra tapęs vienu iš įkrai atžymėtinų rengimų Chicagoje.

us ramovėnas, ilgametis Chica-gos skyriaus valdybos narys, buvo gana sunkiai sunegalavęs, keletą savaičių gulėjo Loreto ligoninėje. Jau grįžo namo ir pa-mažu taisosi. Draugai jam linki kuo greičiausiai pasveikti ir vėl į veiklą įsijungti. Draugas

— Bridgeporto restoranui rei-kalinga virtuvės darbininkė. Skambinti 326-2761.

— Juozas Kapačinskio atsimi-nimai Spaudos Baruose, Chica-gos Lietuvių Literatūros Drau-gijos 1979 m. leidinys. Gausiai iliustruotas nuotraukomis, 216 psl., kaina \$7, gaunamas Nau-jienose. (Pr.)

Paieškojimai

Paieškomi VLADAS VENG-

RYŠ ir jo žmona MICHALINA, kilę iš Jurbarko, buvo Vokietijoj, ir ALBERTO VALUNTOS se-suo, kilusi iš Biržų apskr.

Rašyti:
E. M.
% Naujienos
1739 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608

Iš ekup. Lietuvos

NAUJAS TV BOKSTAS

Vilniaus priemiestyje, Karo-riškėse, [baigiamas statyti di-džiausias respublikoje radio ir televizijos perdavimo centras. Naujas bokstas yra 326.47 m. aukščio. Bokšto viršūnėje yra sumontuotos TV antenos. Anks-čiau TV programos negalėjo ma-

tyti visi Vilniaus miesto gyven-tojai. Dabar veikimo radiusas bus žymiai didesnis.

Iš šios stoties bus transluoja-mos ir ultra trumpų bangų ra-dijo programos.

LAISKAI VALSTIEČIŲ LAI-KAŠČIUI KATĖS LAKA

Teko matyti, kaip viena kolū-kietė ginčiosi su pieno surinkė-ja. Moteriškė tvirtino: atnešusi devynis litrus pieno, o ne aštuo-nis, kaip užrašė surinkėja.

Šeila stovėjusi senutė atsidu-so:

— Turbūt jau nebenešiu, tris litrus karvutė beduoda. Dar lit-rą nusuks, kas beliks. Geriau katytei atiduosiu.

Panašų nesupratimą, kiek girdėjau pasitaiko neretai. To-dėl retas kuris neša į junktą ne-pilną bidonėlį pieno. O litras prie litro — ir tūkstančiai! Kiek pieno prarandame per rajoną, respubliką!

Nesupratimų, man regis, būtų mažiau, jeigu pieno bidonėlių gamintojai įbrėžtų ne vieną 10 litrų padalą, kaip dabar, o su-žymėtų bidonėlių 2, 4, 6, 8 ir 10 litrų padalomis. Surinkėjas iš-kart matytų pieno kiekį, tikslės ni būtų įrašyti pieno statytojų knygtėse. O. Vikantienė

Kretingos rajonas, Salantai

NIEKAS NEPADEDA

Mūsų kolūkio Gaulėnų brigad-os kolūkiečiai dar negavo nu-sipirkti kombinuotųjų pašarų už praėjusiais metais parduotą pie-ną ir mėsa. Kreipėmės į apylin-kės Tarybą, kolūkio valdybą, bet niekas negelbsti.

Gaulėnų parduotuvėje negau-nama ne tik kombipašarų, bet ir kai kurių kitų pirmosios pa-klausos prekių. Tiek rajono cen-tre, tiek kitose kaimo parduotu-vėse būna kvieinių miltų, ūki-nių prekių, o mūsų parduotuvės lentynos visada pustušės. Kar-tais parduotuvė darbo metu už-daryta.

Per darbymetį nėra laiko va-žinėti į kitų ūkių parduotuves. Pageidautume, kad rajonospa-jun ga įvestų tvarką mūsų pardu-tuvėje.

J. Rikškus
A. Grigoliū, S. Naglys
ir kiti Telšių rajono "Satrijos" kolūkio kolūkiečiai — iš viso še-si parašai.

(Iš Eur. Lietuvio)

ATEITIES TILTAS

Maironis buvo 19-jo amžiaus poetas. Eilėraščiuose "Mano gim-tinė", "Lietuva brangi", "Kur bėga Šešupė" ir "Vakaras ant keturių Kantonų ežero" Mairo-nis pasakoja apie Lietuvos eže-rų grožį, upes, kalnus ir visą Lietuvos žemę. Maironis galvo-ja, kad Lietuva yra pats gra-žiausias kraštas, net gražesnis už Šveicarijos Alpių kalnus ir kalnuose augančios rožės nepri-lygstą mūsų darželiuose augan-čioms rūtoms.

Eilėraščiuose "Senovės daina" ir "Pirmyn į kovą" Maironis aiš-kina motinoms, kad jos neverk-tyt kai sūnūs eina į karą, bet di-džiutuotų, nes reikia ginti savo tėvynę. Jie turi ginti savo tėvų žemę, kaip mūsų bočiai ir jų bočiai ją gynė. Yra garbinga žū-ti už tėvynę, nes savo mirtimi jie atneš tėvynei geresnį ryto-jų. Žuvę už tėvynę bus išaukš-tinti.

Kam nusiro galva, tam Dan-gaus angelai Vainiką iš deiman-tų pina. (Senovės daina)
Eilėraštyje "Kur bėga Šešupė" poetas sako apie garbingą Lietuvos praeitį ir kad mes tur-me ja didžiulis žinodami sa-vo tautos praeitį, sukurisime ge-resnę ateitį.

Rasa Buntinaitė, VI kl.
Donelaičio mokykla

Abipusis pasitarėnimas
— Juk tu dirbi teatre. Ar ne-galėtum man parūpinti porą ne-mokamų bilių?
— Žinoma. Bet tu dirbi banke. Ar negalėtum man apirūpinti po-rą, kad ir vartotų banknotų?

REAL ESTATE

Home, Land — Parduodami
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAI.
DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
NOTARIATAS • VERTIMAI

VISU ROSIU DRAUDIMO AGENTORA

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

EVANSTONE — 3 butų mūrinis, 20 m. Gražiai užlaikytas. Arti ligo-ninės ir universiteto. \$130,000.

MORRIS — 2 po 6. Atskirai šildomi vienetai. Didelis garažas. Mar-quette Parko centre. \$75,000.

4 BUTŲ MORRIS — 3 po 4 ir 1-2. 50 pėdų sklypas. Brighton Parke. \$69,000.

SIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 West 63rd Street

Tel. 436-7878 arba 839-5568

Pirkite senoviskai

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs ra-diatoriai, gazo šildymas. Mar-quette Parke. Sena kaina \$52,000

4 butų mūrinis, apie \$9,000 nuomos. Atskiri gazo šildymai. 2 sklypai. 2 garažai. Brighton Parke. \$57,700.

Statybai gražus sklypas Marquette Parke.

VALDIS REALTY

2644 W. 69th St.
(Lithuanian Plaza Ct.)
737-7200 arba 737-8534

Prašom palikti savo telefono nu-merį automatiniam aparate.

MARQUETTE PARKO

savininkas parduoda
"BUNGALOW" NAMĄ
arti mokyklų.
Galima tuoj užimti.
Skambinti 778-6960.

MISCELLANEOUS

Ivairūs Dalykai

T & F SEWERAGE & PLUMB-ING. Rod any drain line for \$25. If not open, no charge. We install flood controls, pumps and valves. We install complete bathrooms and basements.
523-1962

JOHN GIBATIS

Advokatų įstaiga,
6247 S. Kedzie Ave.
(312) 776-8700

RICHARD & ASSOCIATES

Additions - Kitchens
Rec. rooms - Skylights
Barn and sheds - Siding
Garages - Decks
Also int./ext. paint & staining.
VISA & M.C. ACCEPTED
864-6070 Free Est. 636-7099

ELEKTROS ĮRENGIMAI

Turlo Chicago miesto leidima. Dirbu ir užmiečiuose, greit, garantuoti ir sažiningai.
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

D E M E S I O

62-80 METU AMŽ. VAIRUOTOJAI
Tiktai \$120 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensinin-kams. Kreiptis:
A. LAURA LITIS
4645 So. Ashland Ave.
Tel. 523-8775

GENERAL REMODELING

Alumin. langai, durys, medžio apmušimai. 4 Stalauz darbai, ce-mento laiptai, portai, stogai ir visa kita
FETTING'S CONSTRUCTION
7152 So. Kedzie Avenue
Tel. 776-8505

Dengiamie ir taisome visus tu-siu stogus. Už darbą garan-tuojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA

6557 S. Talman Avenue
Chicago, IL 60629
434-9655 ar 737-1717

A. TVERAS

Laikrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisymas
2646 West 69th Street
Tel. Republic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5930

M. SIMIUS

Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7458
Taip pat daromi vertimai, giminių išskirtiniai, pildomi pilietybės pra-symai ir kitokl blankai.

HOMEOWNERS POLICY

P. Zapolski, Agent
2205 1/2 W. 95th St.
Everg. Park, Ill.
60642, - 424-8654
State Farm Fire and Casualty Company

ADVOKATŲ DRAUGJA

V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS
2458 W. 69th St.
Darbo val.: nuo 9 ryto iki 7 vak.
Šeštadieniais nuo 9 iki 12-tos
arba pagal susitarimą.
Telefonuoti 778-8000

Advokatas

GINTARAS P. CEPENAS
Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5162
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

40% OFF
MIX 'n MATCH
14KT GOLD
Neckchains and Bracelets
Earrings, Charms, Religious Medals
at 30% SAVINGS

INSTANT CASH FOR GOLD

New or Used or Old Broken Jewelry
Watches, Bracelets, Pins, Rings,
Class Rings, Dental Gold... Any Karat
Turn It Into CASH!
Dig Out Your Old Treasures —
Put The Money In The Bank & Draw Interest.
WE PAY THE HIGHEST PRICES!
LOCAL BUYER, BUYING WITH INTEGRITY

HAIL Beauty Supply, Inc.
3221 W. 63rd St.

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI
Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gyd-
tojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1905
metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunas dienas ir
susirūpinimą \$8.00

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir
grožis. Kietais viršeliais \$4.00
Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURCS
ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdziai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštu, atsiuntus čekį arba
money orderį, prie nurodytos kainos pri-
dedant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE
yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių tautinė or-
ganizacija. Lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 92 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos
darbus dirba.

SLA — išmokėto daugiau kaip AŠTUNTIS MILIJONUS dolerių
apdraud savo nariams.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis S.A. neieško pelno, na-
riams patarnauja tik savišalpos pagrindu.

Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali
Susivienijime apsidrausti iki \$10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąją apdraudą — Endowment
Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam
aukštojo mokslo ir ju gyvenimo pradžiai.

SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdrauda: už
\$1,000 apdraudus sumą lemoka tik \$3.00 metams.

SLA — kuopu yra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės
į savo apylinkės SLA kuopų veikėjus jie jums
miečiai pagelbės į SLA įsirašyti.

Gallie kreiptis ir tiesiai į SLA Centra:
LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
New York, N.Y. 10001
267 W. 26th St.
Tel. (212) 542-2218